
Tid: 22.05.2018 kl. 17:00 - 19:45

Plats: Stadsstyrelsens mötesrum

FÖRTECKNING ÖVER BEHANDLADE ÄRENDEN

§	Rubrik	Sida
34	Konstituering av sammanträdet	3
35	Protokoll över tjänsteinnehavarbeslut (92 § i kommunallagen)	4
36	Införande av servicesedel inom småbarnspedagogiken	5
37	Ordnande av småbarnspedagogiken då familjen flyttar till en annan kommun i huvudstadsregionen	10
38	Ändrande av barnskötarvakanserna 364001 och 363045 till barnträdgårdsläraryrkanser från 1.8.2018	12
39	Utlåtande om ungdomsgården	14
40	Förberedande undervisning för invandrarelever inför den grundläggande utbildningen i svenskspråkiga skolor	21
41	Verksamhetsmodell för ungdomsgarantin i Grankulla	23
42	Program för förebyggande rusmedelsarbete	25
43	Grankulla stads personalenkät om arbetsklimatet 2017	28
44	Övriga ärenden	30

Närvarande:	Colliander-Nyman Nina Hammarberg Johanna Schalin Ann-Charlotte Sandberg Johanna Hallbäck Johan von Essen Kristian Wahlstedt Virva Grandell Viktor Johansson Johan Holmström Astrid Ruth Christina Backman Heidi Mellanen Petri Aarniokoski Sari Hiitola Annika	ordf. vice ordf. medl. medl. medl. medl. medl. suppl. styrelsemedlem ungdomsfullmäktiges repr. Esbo repr. bildningsdirektör ekonomichef undervisningschef chef för småbarnsfostran	§ 34 - 43
Frånvarande:	Nyberg Daniel Mäkiö Jan	medl. medl.	
Underskrifter	Nina Colliander-Nyman ordförande Godkänts per e-post 25.5.2018	Petri Mellanen sekreterare	
Behandlade ärenden	34 - 44		
Protokollet justerat			
Protokolljusterare	Johan Hallbäck Justerats per e-post 25.5.2018		
Protokollet läggs fram offentligt	Grankulla stads webbplats 29.05.2018		
Intygar	Karola Nyman ansvarig för anslagstavlan		

Svenska utskottet för undervisning och § 34
småbarnspedagogik

22.05.2018

Konstituering av sammanträdet

SUUS 22.05.2018 § 34

Svenska utskottet för undervisning och småbarnspedagogik

- konstaterar att sammanträdet är lagenligt sammankallat och beslutfört
- väljer en protokolljusterare.

Beslut:

Svenska utskottet för undervisning och småbarnspedagogik

- konstaterade att sammanträdet är lagenligt sammankallat och beslutfört,
  - gav närvaro- och yttranderätt till ungdomsfullmäktiges representant i utskottet, Astrid Holmström,
  - valde Johan Hallbäck till protokolljusterare.
-

Svenska utskottet för undervisning och § 35
småbarnspedagogik

22.05.2018

Protokoll över tjänsteinnehavarbeslut (92 § i kommunallagen)

SUUS 22.05.2018 § 35

Beslutet om att ta upp till behandling ärenden, som delegerats till tjänsteinnehavare som lyder under utskottet fattas av utskottet, dess ordförande eller sektordirektören om inte STS, dess ordförande eller stadsdirektören meddelat att ärendet kommer tas upp till behandling i stadsstyrelsen (KL § 92 §, förvaltningsstadgan § 24;1).

Till behandling i utskottet får enligt kommunallagen dock inte övertas ärenden som gäller tillstånds-, anmälnings-, tillsyns- och förrättningsförfaranden enligt lag eller förordning, eller sådana ärenden inom undervisningsverksamheten, hälso- och sjukvården eller socialväsendet som gäller en individ.

I enlighet med 92 § kommunallagen har till utskottet skickats protokoll över tjänsteinnehavarbeslut som fattats efter utskottets senaste sammanträde. En beslutsförteckning finns som **bakgrundsmaterial** i de förtroendevaldas Extranet. Till ordföranden har tjänsteinnehavarbesluten sänts elektroniskt fr o m 11.5.2018 i enlighet med 25 § 3 mom. i förvaltningstadgan.

Ärendet ska tas till behandling i ett högre organ inom den tid inom vilken begäran om omprövning enligt 134 § ska framställas. För att kontrollera tidsfristen ombeds utskottets medlemmar före mötet meddela bildningsdirektören eller undervisningschefen de tjänsteinnehavarbeslut, som är föremål för eventuell övertagning och gärna även om de beslut man önskar tilläggsuppgifter om vid mötet.

Bildningsdirektören:

Utskottet antecknar de i bakgrundsmaterialet uppräknade besluten för kännedom och beslutar att inte utnyttja sin rätt enligt 92 § i kommunallagen att överta ärenden för behandling.

.....

Under mötet delades bildningsdirektörens beslut 22.5.2018 § 45 ut till utskottsmedlemmarna. Beträffande bildningsdirektörens nämnda beslut § 45 godkände utskottet enhälligt ordförandes förslag att utskottet övertar beslutet för behandling på följande möte den 31 maj 2018 kl 17:00.

Beslut:

Utskottet beslöt överta bildningsdirektörens beslut 22.5.2018 § 45 för behandling på följande möte.

I övrigt antecknar utskottet de i bakgrundsmaterialet uppräknade besluten för kännedom och beslutar att inte utnyttja sin rätt enligt 92 § i kommunallagen att överta ärenden för behandling.

Svenska utskottet för undervisning och § 36
småbarnspedagogik

22.05.2018

Införande av servicesedel inom småbarnspedagogiken

344/05.10.00/2017

SUUS 22.05.2018 § 36

Mer information:

chef för småbarnsfostran Annika Hiitola, tfn 050 341 6269
fornamn.efternamn@grankulla.fi

Enligt stadens strategi för åren 2018 – 2022 ska Grankulla vara en lärvänlig stad med högklassig småbarnspedagogik och förskola med barnet i fokus. Det slås fast att staden ska ha ett daghemsnätverk som motsvarar framtidens behov och ett täckande serviceutbud och förskoleundervisningen ska utvecklas i samarbete med skolan. I budgetmålen för 2018 konstateras bl.a. följande:

Verksamhet: Införande av servicesedel inom småbarnspedagogiken och möjligheten att öka andelen privat vård utreds.

Ekonomi: Bildningen utreder införande av servicesedlar inom småbarnspedagogiken och undersöker möjligheten att i framtiden åtminstone delvis ersätta köpavtalen med servicesedel. Servicesedeln kan också delvis ersätta kommuntillägget till privatvårdsstödet.

Ekonomi: En breddning av utbudet inom småbarnspedagogiken främjas genom att stödja en ökning av antalet privata daghem i staden. Om utbudet inom privat dagvård kan ökas så att användningen av kommunala dagvårdstjänster minskar, ger detta upphov till en inbesparing.

I stadens strategi ingår en befolkningsökning på ca 1% årligen. Enligt den senaste befolkningsprognosen (2014)

- växer antalet barn i åldern 1 – 3 år med ca 8 barn/år
- Antalet barn under 3 år har ökat i småbarnspedagogiken sen våren 2013 med i snitt 5 barn/år. Mer än hälften av ökningen har funnits inom den svenska småbarnspedagogiken.
- Antalet barn i ålder 4 – 5 år ökar från år 2018 till år 2025 med ca 18 barn (från 206 barn till 224 barn).
- Antalet sexåringar varierar och ökar från år 2018 till år 2025 med ca 9 barn (från 109 till 118 barn).

Enligt lagen om småbarnspedagogik ska kommunen se till att det ordnas barndagvård för kommuninvånarna med det innehåll och av den omfattning som föreskrivs i lagen om småbarnspedagogik (28.12.2012/909). En kommun kan ordna de uppgifter som hör till barndagvården genom att sköta verksamheten själv, genom avtal tillsammans med en annan kommun eller andra kommuner, genom att vara medlem i en samkommun som sköter verksamheten, genom att skaffa service från staten, en annan kommun, en samkommun eller någon annan offentlig eller privat service-

---

Svenska utskottet för undervisning och § 36
småbarnspedagogik

22.05.2018

---

producent eller genom att serviceanvändaren ges en servicesedel enligt lagen om servicesedlar inom social- och hälsovården (569/2009). Vid anskaffning av service från en privat serviceproducent ska kommunen eller samkommunen försäkra sig om att servicen motsvarar den nivå som krävs av motsvarande kommunala verksamhet.

En daghemsplats som skaffas genom den inkomstrelaterade servicesedeln är ett förmånligare alternativ för kommunen än en vårdplats som producerats i kommunens daghem. Den inkomstrelaterade servicesedeln förbättrar tillgången till service oavsett familjernas inkomstnivå. Ur kommunens perspektiv minskar införandet av servicesedeln trycket på framtida daghemsinvesteringar.

Utökning av den privata serviceproduktionen fordrar för det första vårdnadshavarnas villighet att söka sig till privata enheter, vilket förutsätter att den privata serviceproducenten tillhandahåller service på minst samma nivå som den kommunala småbarnspedagogiken. Det är kunden som väljer serviceform och producent. En höjning av kommundraget till privatvårdsstödet garanterar ingen sänkning av klientavgifterna.

Vårdnadshavare till barn under skolåldern har rätt att välja privat småbarnspedagogik som alternativ till kommunal småbarnspedagogik. Privat småbarnspedagogik är en service som styrs och kontrolleras av kommunen och den styrs av samma principer och målsättningar som den kommunala småbarnspedagogiken. I Grankulla är alternativen till egen serviceproduktion för närvarande tjänster som producerats med privatvårdsstöd (Ankkalampi samt Ekebo med totalt 35 barn varav 18 Grankullabor) samt de 2014 konkurrensutsatta köptjänsterna Folkhälsans barnträdgård och Stiftelsen Bensows daghem Lyan med totalt 79 barn varav 74 Grankullabor. Folkhälsans barnträdgårds köpavtals optionsår löper ut 31.7. 2019 och Stiftelsen Bensows daghem Lyans köpavtals optionsår löper ut 31.7.2021. STS beslöt 7.5.2018 att ge planeringsreservation (suunnitteluvaraus) för byggandet av ett privat daghem på tomten på Sportvägen 17. Stöd för privat vård användes i mars 2018 av 39 barn, varav 28 för daghems – eller gruppfamiljedagvård och 11 för familjedagvård eller vårdare i arbetsförhållande.

Servicesedeln (lagen om servicesedlar inom social- och hälsovården (569/2009) är en metod att utöka klienternas valfrihet, mångsidig serviceproduktion och främja sammanträdet mellan kommunen och privata serviceproducenter. Ur familjernas perspektiv tryggar servicesedeln den sociala rättvisan då den gör det möjligt för kommuninvånarna att använda privata småbarnspedagogiska tjänster oavsett inkomstnivå. För serviceproducenternas del kan familjernas valmöjlighet öka konkurrensen och via den höja småbarnspedagogikens kvalitet. Under år 2017 hade 68 kommuner servicesedel som serviceform. Dessutom har t.ex. Helsingfors (så snart som möjligt) och Kyrkslätt (augusti 2018) planer på att ta servicesedeln i bruk.

Införandet av en inkomstrelaterad servicesedel har beretts som ett alternativ att ta in vid sidan av den kommunala småbarnspedagogiken för att komplettera den redan existerande servicemenyn samt eventuellt ersätta

---

Svenska utskottet för undervisning och § 36
småbarnspedagogik

22.05.2018

---

den nuvarande köpavtalsservicen. En inkomstrelaterad servicesedel ger fler familjer möjlighet att omfattas av privat organiserad småbarnspedagogik med samma eller med ett eventuellt profiltillägg höjd klientavgift som i den kommunala småbarnspedagogiken. I beredningen har man engagerat privata serviceproducenter så att serviceproducenterna tillsammans med kommunen öppnat servicesedelmodellen och diskuterat om servicesedeln ur serviceproducentens perspektiv.

Innan servicesedeln införs måste kommunen fastställa behövliga taxor och göra upp ett regelverk över användning av servicesedeln. I servicesedeln stadgas att kommunen ska bestämma servicesedelns värde så att det är skäligt med tanke på klienten. Då beaktas de kostnader som föranleds kommunen för tillhandahållande av motsvarande tjänst som kommunens egen produktion eller för anskaffning av tjänsten som en köpt tjänst samt den beräknade självriskandelen som ska betalas av klienten.

Kommunen kan inverka på servicens pris genom att bestämma ett pristak eller genom att låta priset bildas enligt efterfrågan och utbud på marknaden. Pristaket är en övre gräns som kommunen bestämmer för det pris som serviceproducenten kan ta för tjänsten. Ett pristak är ändamålsenligt då man vill trygga familjernas tillgång till tjänster oavsett inkomstnivå.

Vid fastställandet av servicesedelns storlek är det bra att beakta förhållandet mellan servicesedelns värde och fri prissättning så att verksamheten är tillräckligt lönsam och kostnadseffektiv för serviceproducenten, att självriskerna som kunden betalar är på skälig nivå, eventuellt samma som inom kommunal verksamhet och att serviceproduktionen är tillräckligt kostnadseffektiv ur stadens synvinkel samt att kunden har en verklig valfrihet.

Vid fastställandet av servicesedelns storlek beaktas en koefficient enligt barnets ålder och behov av vård. Ålderskoefficienten fastställer sedels storlek för under 3-åringar, 3-5-åringar och barn i förskoleåldern. I de flesta Kuuma-kommunerna är koefficienten 1 för 3-5-åringar, 1,55 för under 3-åringar och 0,46 för barn i förskoleåldern.

Koefficienten för vårdbehovet är en koefficient enligt timantalet (t.ex. småbarnspedagogik på heltid, deltid: högst 20 h/vecka och 20-34 h/vecka, småbarnspedagogik som gäller förskoleundervisning (över 20 h) och specialsmåbarnspedagogik).

I regelverket för servicesedeln ger kommunen anvisningar för verksamhetsformer och förfaringssätt för olika parter. Regelverket är inte ett avtal mellan kommunen och serviceproducenten. Avtalsrelationen skapas vid användningen av sedeln mellan klienten och serviceproducenten. I regelverket finns lagstadgade och av kommunen själv uppställda kriterier för valet av serviceproducenter. Serviceproducenten ska förbinda sig till att följa anvisningarna i regelverket. Kommunen övervakar som lagstadgad tillsynsmyndighet att regelverket följs. Om serviceproducenten inte följer regelverket kan producenten strykas från servicesedelaktörerna.

I regelverket för servicesedeln finns också anvisningar för klienterna för

---

Svenska utskottet för undervisning och § 36
småbarnspedagogik

22.05.2018

ansökan om servicesedel, kontaktuppgifter till kommunen och avgiftspraxis som föränleds av servicesedelverksamheten för serviceproducenten. Utkastet till regelverket för servicesedeln finns som **bilaga** (på finska).

Utvärdering av effekter av ibruktagandet av servicesedel:

	<u>Möjligheter</u>	<u>Risker</u>
<u>För barnet</u>	Bättre möjligheter att välja ett daghem nära hemmet jämfört med stöd för privat vård.	verksamhetens kontinuitet osäkrare än i kommunal verksamhet
<u>För familjerna</u>	- Ökar valfriheten, - Ökar likvärdigheten, - Ökar jämställdheten, - Fler alternativ oberoende av familjens inkomstnivå.	verksamhetens kontinuitet osäkrare än i kommunal verksamhet
<u>För kommunen</u>	- Minskar kommunens investeringstryck, - Minskar kommunens driftkostnader då kommunen endast betalar för verklig användning, - Mera företagsverksamhet i kommunen, mera skatteinkomster, - Social hållbarhet då barnen och familjerna är mer jämställda än förut, - mindre osäkerhet än vid upphandling av tjänster.	- Det är svårt att förutse hur kunderna väljer då situationerna ändras, - Det krävs resurser för att bereda och göra beslut om beviljande av servicesedlarna, - byråkratin med regelverket, - kostnaderna för administrationssystemet kring servicesedeln jämfört med stöd för privat vård via FPA.
<u>För serviceproducenten</u>	- Serviceproducenten väljer kunderna. - Ersättningen via barnets verkliga vårdbehov	
<u>För samhället</u>	- valfrihet - jämställdhet	Ifall andelen privat vård blir för hög och/eller samma.

Enligt förvaltningsstadgan tillkommer det på utskotten att besluta om beviljandet av verksamhetsunderstöd och andra bidrag och övervaka användningen av dem. Dessutom tillkommer det på utskotten för undervisning och småbarnspedagogik att utöva tillsyn över den privata dagvården inom stadens område, besluta om de platser där småbarnspedagogik och förskoleundervisning ordnas samt besluta om beloppet av servicesedeln inom småbarnspedagogiken och principerna för beviljandet samt godkänna producenterna av småbarnspedagogik med servicesedlar. Ett eventuellt ibruktagande av servicesedel har inga direkta följder för stödet

---

Svenska utskottet för undervisning och § 36
småbarnspedagogik

22.05.2018

---

för privat vård eller småbarnspedagogik som staden skaffar via köpavtal, utan eventuella ändringar i dessa kräver skilda beslut. I bruktagande av servicesedel har behandlats i finska utskottet för undervisning och småbarnspedagogik 16.5.2018

Bildningsdirektören:

Svenska utskottet för undervisning och småbarnspedagogik beslutar att

1. Servicesedel tas i bruk inom tjänsterna inom småbarnspedagogik i Grankulla från 1.1.2019.
2. Servicesedeln är inkomstbunden.
3. Servicesedeln kopplas till pristak.
4. Servicesedelns grundpris är 845€/mån.
5. De koefficienter som används är:
  - a. grundpris: 1,00
  - b. barn under 3 år: 1,75
  - c. enbart förskoleundervisning: 0,50
  - d. förskoleundervisning och småbarnspedagogik på deltid: 1,00
  - e. småbarnspedagogik på deltid (barnets ålder 3 – 5 år) 0,50
  - f. intensifierat stöd: 2,00
  - g. särskilt stöd: 3,00

Noggrannare definitioner och kriterier för koefficienterna vid stödbehov finns i utkastet till regelverk som är som bilaga. SUUS behandlar utkastet till regelverk som ett skilt ärende före utgången av november 2018.

Beslut:

Enligt beslutsförslaget.

Svenska utskottet för undervisning och § 37
småbarnspedagogik

22.05.2018

Ordnande av småbarnspedagogiken då familjen flyttar till en annan kommun i huvudstadsregionen

170/05.10.00/2018

SUUS 22.05.2018 § 37

Mer information:

chef för småbarnsfostran Annika Hiitola, tfn 050 341 6269
fornamn.efternamn@grankulla.fi

Huvudstadsregionens kommuner Esbo, Helsingfors, Grankulla och Vanda har sedan 2007 haft ett samarbetsavtal om anlåtande av dagvårdstjänsterna över kommungränserna. Avtalet har reviderats i flera revideringar, senast 2016 (SUS 8.6.2016).

På initiativ av Helsingfors har ett behov att revidera avtalet fr.o.m. 1.8.2018 aktualiserats. Behovet har att göra med bl.a. det faktum att en del av kommunerna i huvudstadsregionen börjar tillhandahålla avgiftsfri småbarnspedagogik för 5-åringar. De centrala ändringarna i det nya avtalsutkastet jämfört med det gällande avtalet är följande:

- För barn i familjer som flyttar inom regionen ordnas småbarnspedagogik i den tidigare hemkommunen högst till slutet av följande verksamhetsperiod efter flytten. Om emellertid barnets förskoleundervisning börjar under följande verksamhetsperiod, ordnas den alltid i barnets hemkommun.
- Om den kommun som ordnar småbarnspedagogik för barnet tillhandahåller avgiftsfri småbarnspedagogik för 5-åringar, förutsätter erhållandet av den att barnets hemkommun på motsvarande sätt har beslutat ge 5-åringar avgiftsfri småbarnspedagogik. I annat fall tar kommunen ut ersättning av familjen även för 5-åringar enligt barnets tid i småbarnspedagogik.
- De som stannat kvar i småbarnspedagogiken i en annan kommun i huvudstadsregionen innan det nya avtalet träder i kraft 1.8.2018 har rätt att behålla sin plats som grundar sig på det gamla avtalet i enlighet med beslutet om småbarnspedagogik.

Utkastet till avtal mellan Esbo, Helsingfors, Grankulla och Vanda om sambruk av de kommunala dagvårdstjänsterna och verksamhetsmodellen har beretts i en arbetsgrupp med representanter för huvudstadsregionens kommuner. Anne Peltonen, Sole Askola-Vehviläinen, Annika Hiitola, Nicklas Grönholm och Satu Järvenkallas har svarat för beredningen av avtalet. Det reviderade avtalet träder i kraft 1.8.2018.

Bilaga: Utkast till samarbetsavtal "Varhaiskasvatuksen järjestäminen perheen muuttaessa toiseen pääkaupunkiseudun kuntaan"

Bildningsdirektören:

SUUS godkänner bilagda avtal om samarbete vid ordnandet av dagvård samt förskoleundervisning som ges inom småbarnspedagogiken. Avtalet

---

Svenska utskottet för undervisning och § 37
småbarnspedagogik

22.05.2018

---

träder i kraft under förutsättning att Esbo, Helsingfors och Vanda städer
fattar likalydande beslut.

Beslut:

Enligt beslutsförslaget.

Svenska utskottet för undervisning och § 38
småbarnspedagogik

22.05.2018

Ändrande av barnskötarvakanserna 364001 och 363045 till barnträdgårdsläraryrkanser från 1.8.2018

374/01.01.01/2014, 8/01.01.01/2018, 102/01.01.01/2017

SUUS 22.05.2018 § 38

Mer information:

chef för småbarnsfostran Annika Hiitola, tfn 050 341 6269
fornamn.efternamn@grankulla.fi

Personalstrukturen i småbarnsfostran i Grankulla är i barngrupper för barn som är äldre än 3 år följande: en barnskötare och två barnträdgårdslärare (21 barn). I barngrupper för barn som är yngre än 3 år är personalstrukturen en barnträdgårdslärare och två barnskötare (12 barn). Enligt den nuvarande lagen om småbarnspedagogik bör var tredje fostringsansvarig i daghemmen ha barnträdgårdsläraryrkanser. För barngrupper med barn över 3 år har Grankulla alltså redan högre yrkanskrafter än vad lagen förpliktar till.

Den nya lagen om småbarnspedagogik, som behandlas i riksdagen i maj 2018 och som enligt förslaget träder i kraft från 1.8.2018, ställer nya krav på personalens utbildning. Enligt den nya lagen om småbarnspedagogik bör personalstrukturen i daghemsgруппerna vara en s.k. flexibel 1+1+1-modell, där två tredjedelar av personalen bör ha högskoleexamen och hälften av dem lärare inom småbarnspedagogiken (pedagogie kandidat), hälften kan ha antingen lärare inom småbarnspedagogiken (pedagogie kandidat) eller socionomutbildning. En tredjedel bör ha minst barnskötarutbildning. Det finns en övergångstid till år 2030 för ibruktandet av den nya personalstrukturen.

Syftet med lagändringen är att stärka småbarnspedagogikens kvalitet genom att höja personalens kunskaper och utbildningsnivå. Småbarnspedagogiken har från år 2012 varit en del av utbildningssystemet, inte socialvården som tidigare. I regeringens proposition konstateras att småbarnspedagogik är det första steget i livslångt lärande.

Kasabergets daghem har för närvarande sex barngrupper och följande personalresurs i barngrupperna:

- 7 barnträdgårdsläraryrkanser
- 11 barnskötarvakanser

Enligt lagförslaget borde förhållandet vara 12 barnträdgårdslärare (varav minst 6 lärare inom småbarnspedagogiken (pedagogie kandidat) och 6 barnskötare. Eftersom fördelningen mellan vakanserna är så skev kommer det att ta tid innan strukturen motsvarar den nya lagen. Lagförslaget ger en övergångstid på 12 år. Förändringen kan göras stegvis i samband med naturlig avgång. Barnskötarvakanserna 364001 samt 363045 har skötts av obehöriga under verksamhetsåret 2017 – 2018, och vakanserna blir därför lediga från 1.8.2018. Nu föreslås att vakanserna proaktivt förändras till barnträdgårdsläraryrkanser. Kostnadseffekten är med nuvarande lönenivå

Svenska utskottet för undervisning och § 38
småbarnspedagogik

22.05.2018

---

ca 3000 €/år på årsnivå per vakans, dvs. totalt ca 6000 €/år.

Enligt förvaltningsstadgan § 29 hör det till stadsstyrelsens befogenheter att inrätta och dra in tjänster och befattningar i arbetsavtalsförhållande.

Bildningsdirektören:

SUUS beslutar föreslå för stadsstyrelsen att barnskötarvakanserna 364001 och 363045 avslutas från och med 1.8.2018 och att det samtidigt grundas två nya barntädgårdsläraryrakanser inom resultatområdet småbarnspedagogik.

Beslut:

Enligt beslutsförslaget.

Svenska utskottet för undervisning och § 39
småbarnspedagogik

22.05.2018

Utlåtande om ungdomsgården

90/10.03.02/2018

SUUS 22.05.2018 § 39

Mer information:

bildningsdirektör Heidi Backman, tfn 050 566 8800
fornamn.efternamn@grankulla.fi

Samhällstekniska utskottet behandlade vid sammanträdet 13.3.2018 (§ 28) en behovsutredning för ungdomsgården och beslutade att be bl.a. användarutskotten om utlåtande. Enligt beslutet föreslår samhällstekniska utskottet att byggnaden saneras enligt alternativ 2 eller 3. Utskottet förkastade för sin egen del alternativen 1 och 4.

Alt 1: grundrenovering, som möjliggör att utrymmena kan användas för undervisning och som arbetsrum, 8-9 M€,

Alt 2: grundrenovering, som möjliggör att byggnaden kan användas t.ex. som ungdomsgård för tillfällig vistelse, men inte för undervisning eller arbetsrum, 6-8 M€,

Alt 3: grundrenovering, som möjliggör att byggnaden kan användas för tillfällig vistelse, t.ex. möten. De nyare delarna rivs och endast den äldsta (400 m²) består, 2-3 M€,

Alt 4: fasaden grundrenoveras, byggnaden används inte, 1-2 M€.

Kultur- och fritidstjänsternas användning av byggnaden

Byggnaden har arbetsrum för totalt ca 9–10 personer. I byggnaden har under de senaste åren arbetat kultur- och fritidstjänsternas förvaltning, ungdomstjänsterna, kulturtjänsterna samt idrottstjänsternas förvaltning. Dessutom har flera lokala aktörer och samarbetspartner inom fritidsfältet nyttjat utrymmen i huset. Ungdomsutskottet (27.8.2015 § 22) har tidigare utarbetat en behovsutredning om en husteknisk sanering av ungdomsgården (fritidsgården). I den föreslås att lokalerna byggs om till en mötesplats för kommuninvånarna. I samband med en undersökning av byggnadens skick våren 2017 konstaterades emellertid fuktskador som har menlig inverkan på inomhusluften. En del av kontorsrummen togs därför ur bruk under våren 2017.

Ungdomstjänsternas verksamhet flyttades bort från byggnaden efter att skolorna avslutat sitt arbete i maj 2017. All verksamhet i byggnaden flyttades till ersättande lokaler på hösten 2017. För närvarande står huset oanvänt.

Ungdomsgården i Grankulla har varit en viktig mötesplats för ungdomar i flera decennier och har dessutom nyttjats av många andra aktörer, som för sin del i sin serviceproduktion tjänar flera olika mål- och åldersgrupper. I ungdomslagen (1285/2016, § 8) sägs att kommunen med beaktande av

---

Svenska utskottet för undervisning och § 39
småbarnspedagogik

22.05.2018

---

lokala omständigheter ska skapa förutsättningar för ungdomsarbete och ungdomsverksamhet genom att ordna tjänster och lokaler för unga samt genom att stödja de ungas medborgarverksamhet. Det här har traditionellt uppfyllts mycket väl i Grankulla, till stor del tack vare just ungdomsgården med sitt goda läge och breda utbud av tjänster.

I ungdomsgården har alltså funnits en hel del olika utrymmen, som har möjliggjort ett mångskiftande spektrum av tjänster: kafé, övningsrum för band, studio, danssal, biljardsal, rum för smågrupper, black box (dvs. sal med scen/discosal), kontor, klassrum osv. I huset finns därtill, utöver ungdomslokalen, en scoutlya, medborgarinstitutets konstundervisningsrum, Grani Närhjälps öppna vardagsrum, Grankulla musikfests kansli (även bas under festivalen), undervisning i dans och musik för barn och ungdomar samt ungdoms-, idrotts-, kultur- och fritidstjänsternas förvaltningslokaler.

I lagen om kommunernas kulturverksamhet (728/1992, § 1) sägs att kommunen ska främja, stöda och organisera kulturverksamheten i kommunen. Ur kulturarbetets synvinkel är det synnerligen viktigt att erbjuda möjligheter och ramar för mångsidig fritidsverksamhet med låg tröskel inom konst och kultur. Barn och unga i Grankulla behöver utrymmen för denna typ av verksamhet i sin egen miljö, i anslutning till stadens övriga tjänster. Som samlingsplats för barn och unga samt tack vare sitt läge och det breda spektrum av tjänster som erbjuds där är ungdomsgården därför en naturlig och idealisk plats för kulturbetonad hobbyverksamhet.

Det kan också konstateras att Grankulla ungdomsgård är den första ungdomsgården i Finland med nolltolerans för hatretorik. Tyngdpunkten i Grankullas ungdomstjänster ligger på tolerans och stöd för mångfald, vare sig det gäller språkliga och kulturella eller sexualitetsrelaterade teman. Ungdomsgården har också fått positiv uppmärksamhet för att unga träffas där över språkgränserna.

Förlusten av lokalerna (ca 1 100 m²) har påverkat kultur- och fritidstjänsterna avsevärt. Tio anställda har varit tvungna att flytta till ersättande lokaler vid Norra Heikelvägen. Ungdomslokalen har flyttat till mycket begränsade utrymmen på stadsbiblioteket, övningsrum för band har tillfälligt hyrts i Esbo, och rum för smågrupper finns vid Norra Heikelvägen. För danssalen och discosalen med scen har man inte hittat en ersättande lokal, vilket innebär ett ekonomiskt betydande inkomstbortfall i hyresinkomsterna. Ungdomskaféet och ungdomsgymmet har stängts i brist på alternativa lokaler. Medborgarinstitutet, balettskolan och dansinstitutet har varit tvungna att ställa in kurser på grund av utrymmesbrist (den verksamhet som varit förlagd till ungdomsgårdens klassrum och danssal). Den för alla öppna vardagsrumsverksamheten som ordnats av Grani Närhjälp har varit tvungen att upphöra. För scoutkåren Toimen Pojat har man hittat ersättande lokal.

Grankulla musikinstitut har tvingats lägga ned den undervisning som det haft i ungdomsgården i brist på ersättande utrymmen. De i staden verk-samma producenterna av grundundervisning i konst, Grankulla musikinsti-tut och Grankulla bildkonstskola, har ständigt behov av mer utrymme. Bild-

---

Svenska utskottet för undervisning och § 39
småbarnspedagogik

22.05.2018

---

konstskolan har önskat (27.3.2018) bl.a. utrymmen för att ordna undervisning för flera grupper samtidigt, för kortkurser, färgbadsklass för eftermiddagsverksamhet, tillgängliga utrymmen, studio för mediekonst och målningssklass. Grankulla musikinstitut har enligt sin styrelses beslut 2.3.2018 önskat bl.a. utrymme för svenskspråkig musiklektion och överhuvudtaget mer utrymmen. Utrymmen för samarbete över konstgränserna har också tidigare önskats.

Den svenskspråkiga småbarnspedagogikens och undervisningens behov

I stadens strategi för åren 2018-2022 slås det fast att Grankulla ska vara en lärvänlig stad där lärandet har sikte på framtiden. Utbildningen ska vara högklassig med eleven i fokus och småbarnspedagogiken och förskolan ska vara högklassig med barnet i fokus. Vi ska ha fungerande övergångar mellan olika stadier. En administrativ enhetsskola nämns i strategin, liksom utveckling av förskoleundervisningen i samarbete med skolan. Daghemsnätverket och skolorna ska motsvara framtida behov och småbarnspedagogiken ska erbjuda ett heltäckande serviceutbud, slås det fast, och ett gymnasieprogram ska göras upp.

Under läsåret 2017-2018 har Granhultsskolan och Hagelstamska skolan redan testat ett arrangemang med gemensam rektor. Försöket fortsätter enligt utskottets beslut under läsåret 2018-2019.

Redan hösten 2017 påbörjades en utredning om det svenskspråkiga daghems- och skolnätet. SUUS specificerade 16.1.2018 att syftet med utredningen är att svara mot

- behovet att skapa daghemsplatser som motsvarar behovet under de kommande åren i enlighet med den pågående utredningen om daghems- och förskolenätet och viljan att utveckla förskoleundervisningen i ett närmare samarbete med den grundläggande undervisningen.
- behovet att skapa enhetlighet inom den grundläggande undervisningen och att förbättra övergången mellan åk 6 och 7.
- behovet att utveckla gymnasiet i enlighet med den pågående gymnasieutredningen.

Arkitekt Juha Heino från Arkkitehdit Korolainen & Heino Oy har anlitats som sakkunnig och samhällstekniska sektorn gällande trafiklösningar och parkeringsplatser. Redan i utredningens inledningsskede hördes vårdnadshavare, gymnasiets studerande samt personalen. Ett andra hörande med vårdnadshavare och personal kommer att ordnas när utredningen har mer fakta om olika alternativ. Utskottet får rapporter om utredningen på varje möte. Stadsstyrelsen fick information om skolutredningen och det s.k. kulturkullekonceptet 5.3.2018.

Följande alternativ utreds enligt utskottets beslut 16.1.2018:

- förskoleundervisningen ordnas i flera daghem alternativt förskoleundervisningen ordnas centraliserat i Granhultsskolan
-

Svenska utskottet för undervisning och § 39
småbarnspedagogik

22.05.2018

- möjligheten att åk 6-9 ordnas i skolcentrum, dvs. att åk 6 flyttas till skolcentrum
- gymnasiet finns kvar i skolcentrum och studerandeantalet ökas från 300 till 350
- Också olika alternativa innovativa lösningar kan utredas, t.ex. ett gymnasiecampus som ökar gymnasiernas attraktivitet och nya innovativa fastighetslösningar i samarbete mellan skolorna och fritidstjänsterna.

I utredningen ligger fokus på att utveckla verksamheten ur barnens och elevernas synvinkel. I utredningen utreds konsekvenserna för undervisning och verksamhet, för barn och elever och personal samt konsekvenserna på investeringsbehovet och driftsutgifterna. Utredningarna bör stå i samklang med stadens strategi och med de pågående utredningar som görs i staden för småbarnspedagogiken, förskolan och gymnasierna. De lösningar som utreds bör på ett kostnadseffektivt sätt kunna svara mot de behov som finns på lång sikt enligt den kunskap vi har tillgänglig i dag.

Till helheten hör följande delutredningar:

- Den pågående daghems- och förskolenätsutredningen 2019-2029. Utredningen behandlas preliminärt av SUUS i juni 2018. Tangerande utredningar är följande:
  - Fullmäktiges beslut 14.5.2018 om privat daghemsaktör till Sportvägen 17
  - Servicesedelutredningen, som behandlas av SOVV 16.5.2018 och av SUUS 21.5.2018
  - köpavtalsdaghemmets framtid. Behandling vad gäller Folkhälsans barnträdgård hösten 2018.
- Den pågående skolutredningen, behandling under hösten
- Det pågående gymnasieprogrammet, arbetet görs under hösten

Behov av utrymmen enligt läget inom de olika utredningarna i maj 2018:

- Enligt stadens strategi kommer den årliga befolkningsökningen att vara 1 procent fram till år 2030.
  - Enligt den senaste befolkningsprognosen (2014) växer antalet barn så mycket att staden fram till år 2025 kommer att behöva ca 50 daghemsplatser till. Utvecklingen stämmer väl överens med utvecklingen under de senaste åren, då mer än hälften av ökningen inom småbarnspedagogiken gäller svenska barn. Om den här utvecklingen fortsätter behövs det fram till år 2025 ca 25 platser till inom den svenskspråkiga småbarnspedagogiken. Ökningen har tenderat vara större bland under treåringar, som behöver en betydligt större resurs än de äldre barnen. Dessutom är tomten där Grankottens daghem är beläget planlagd för annan verksamhet och för närvarande finns ingen säker information om köpavtalsdaghemmets verksamhet från dels sommaren 2019, dels sommaren 2021 framåt.
  - Om förskolan flyttar till Granhultsskolan behövs där utrymme för ca 50 barn. Arkitekten har gjort ritningar över förverkliganden, som presenteras hösten 2018.
  - När det gäller de svenskspråkiga skolorna är målet att upprätthålla un-
-

Svenska utskottet för undervisning och § 39
småbarnspedagogik

22.05.2018

---

gefar nuvarande nivå gällande elevantal. Det möjliggör en högklassig verksamhet med brett utbud på kurser och ämnen och en hållbar ekonomi. Om förskolan flyttar till Granhultsskolan helt eller delvis kan utrymmen för åk 6 istället erbjudas i Svenska skolcentrum. Det här utreds fortfarande.

- Gymnasiet Grankulla samskola (GGs) har antagit under hundra studerande per år och har sammanlagt närmare 300 studerande. Som bäst utreds möjligheten att öka volymen till 350 studerande. GGs har hela tiden fått fler sökande under de senaste åren och antalet sökande var rekordhøgt 2018, 145 förstahandssökande. Arkitektbyrå Arkkitechdit Korolainen & Heino gjorde en kartläggning av gymnasiets behov av utrymmen redan i september 2015 utgående från två scenarier a) gymnasium med 300 studerande (nuläge) B) gymnasium med 350 studerande. Slutsatsen var att Gymnasiet Grankulla samskola står i behov av utrymmen på 286 m² enligt nuvarande studerandeantal och i behov av 558 m² ifall GGs skulle ha 350 studerande.
- Musikinstitutets och bildkonstskolans behov
Grankulla musikinstitut har i tiderna tagit initiativ till det sk. Kulturkullekonceptet, som innebär att man skulle samla grundläggande konstundervisning och andra konstaktörer till tomten där ungdomsgården, Grankulla bildkonstskola, Nya paviljongen och Svenska skolcentrum finns. Bildningsnämnden försökte förverkliga tanken med sitt beslut §11/2017 genom att överta Odenwall och skapa kulturkullen där. Odenwall renoverades länge och sedan förändrades planerna pga Ungdomsgårdens situation. Bildkonstskolan och musikinstitutet har under våren 2018 varit i kontakt med staden angående även andra utrymmebehov, som listades tidigare i texten.

Enligt förvaltningsstadgan § 20 hör till utskottens uppgift att avge utlåtanden i ärenden som hör till utskottets verksamhetsområde. Ärendet hör till ungdomsutskottets, kulturutskottets och utskottets för svensk undervisning och småbarnspedagogik verksamhetsområde. Ungdomsutskottet gav sitt utlåtande 18.4.2018 och kulturutskottet sitt utlåtande 19.4.2018. Bägge förespråkade det alternativ som föreslås för utskottet för svensk undervisning och småbarnspedagogik.

Bildningsdirektören:

Utskottet ger följande utlåtande till samhällstekniska utskottet om de olika alternativen till renovering av ungdomsgården:

Ur ungdomsarbets synvinkel är det viktigt att de unga har en plats där de får vara sig själva. Det är värt att observera är att ungdomsgården för många ungdomar är den plats där de får komma loss från läxor och förpliktelser och göra sådana saker som de själv upplever som viktiga. På ungdomsgården får de unga ägna sig åt hobbyer, spela, leka, bli bekanta med andra ungdomar, experimentera och kanske lära sig nya saker eller få kompisar.

Ungdomsgårdens läge har varit funktionellt sett mycket bra, och även om det har gått att hitta alternativa lokaler (stadsbiblioteket, Norra Heikelvägen och skolbyggnaderna) för en del av verksamheterna, har de inte helt er-

---

satt ungdomsgården.

Samtidigt brottas också skolorna och grundundervisningen i konst med utrymmesbrist. De pågående utredningarna av daghems-, förskole- och skolnätverket samt gymnasieprogrammet visar att ökningen i antal barn och unga är så stor att vi redan nu behöver mer utrymmen än de befintliga. I och med digitaliseringen av bildningssektorn har det också uppstått behov att grunda ett digilabb som skulle tjäna bildningsväsendet och alla åldersgrupper på en bred basis. Staden har inlett ett samarbete med bl.a. IBM och Utbildningsstyrelsens innovationscenter och sökt finansiering av Utbildningsstyrelsen för att testa konceptet som en pop up-verksamhet.

I Grankullas visioner har också i några års tid ingått en sk. kulturkulle, som skulle förena bl.a. utövandet av och den grundläggande undervisningen i olika konstgrenar i en miljö som också tjänar läroanstalterna. Initiativet till kulturkullen (kulttuurikukkula) har i tiden tagits av Grankulla musikinstitut. Konceptet skulle möjliggöra tillräckliga utrymmen som ger ramar för konst- och kulturaktiviteter och ligger i omedelbar närhet till skolmiljön och stadens övriga tjänster, exempelvis ungdomsgården och Nya Paviljongens konsertsal. Detta skulle i praktiken innebära lokaler för bl.a. dans, musik och bildkonst (undervisning och hobbyverksamhet vid sidan av skolverksamheten, efter skoldagen) samt tillräckliga förvaringsutrymmen för olika slags redskap och elevarbeten.

Behoven i nuläget är kort sagt följande:

- gemensamma undervisningslokaler för bildkonst och musik (inkl. övningsrum för band samt förråd) med Hagelstamska skolan, GGs, Grankulla bildkonstskola, Grankulla musikinstitut och medborgarinstitutet som användare. Det här är realistiskt att ordna eftersom grundläggande konstundervisningens verksamhet påbörjas efter skoldagen och eventuell medborgarinstitutsverksamhet kunde fungera i lokalerna senare på kvällen. Arrangemanget skulle emellertid kräva tillräckliga förvaringsutrymmen för alla aktörer. Lösningen skulle ge Hagelstamska skolan och GGs tilläggsutrymmen, som de behöver. Indirekt möjliggör lösningen att förskolan kan ordnas i samband med skolan och då finns det mer plats för småbarnspedagogiken i de befintliga fastigheterna.
- Verksamhetslokal för ungdomstjänsterna inklusive ungdomskafé, danssal och sal med scen.
- Arbetsrum för cirka tio personer.
- Digilabbverksamhet

Av alla ovannämnda alternativ till renovering av byggnaden möjliggör endast alternativ 1 arbets- och undervisningslokaler, och detta alternativ har samhällstekniska utskottet förkastat. Alternativ 2 möjliggör inte ungdomslokalverksamhet, eftersom personalen skulle bli tvungen att arbeta hela arbetsdagar i lokalerna.

Svenska utskottet för undervisning och § 39
småbarnspedagogik

22.05.2018

Således föreslås alternativ 3 kombinerat med en ny byggnad bredvid, detta med hänvisning till det ovannämnda "Kulturkulle-konceptet". Det här betyder att ungdomsgårdens ursprungliga del (400 m²) bevaras och saneras för att användas som kortvarig verksamhet såsom ungdomstjänsternas smågruppsverksamhet, mötesbruk osv. men inte för kontors- eller undervisningsbruk. Då kulturutskottet behandlade förslaget föreslogs att det lokalhistoriska arkivet kunde finnas här och utvecklas i mer museal riktning. Det här skulle i sin tur ge de lokala föreningarna mer utrymme i Villa Junghans, där arkivet finns nu.

Kostnadsförslaget går på 2–3 mn euro, och det är möjligt att få finansiellt bidrag p.g.a. byggnadens museala värde. I ungdomsgårdens omedelbara närhet planeras och byggs ett nytt aktivitetscenter ("Kulturkullen") med lokaler som lämpar sig som kontor och för undervisning samt lämpliga lokaler för ungdomstjänsterna, bildkonst, musik (inkl. band), dans, Digilabb samt kanske Maker Space-verksamhet. Lokalerna nyttjas gemensamt av ungdomstjänsterna, Hagelstamska skolan, GGs, medborgarinstitutet, Grankulla musikinstitut och Grankulla konstskola, och även fritidstjänsternas kanslier kunde inrymmas i huset.

Kostnaden för tillbyggnaden bör utredas, men den är sannolikt konkurrenskraftig med den kostnad som en tillbyggnad till GGs, enligt gammal behovsutredning (SUS 5.10.2015) skulle innebära. Samtidigt skulle Kulturkullekonceptet besvara en mycket stor del av de akuta behov av utrymme som finns inom svenskspråkig småbarnspedagogik och undervisning samt mot behov som länge funnits inom grundläggande konstundervisning och ungdomstjänster samt många andra funktioner. Många av dessa funktioner skulle betjäna hela stadens verksamhet.

Ungdomstjänsternas personal samt Hagelstamska skolans, GGs, Grankullas musikinstituts och Grankulla konstskolas ledning har ställt sig positiva till den ovan presenterade modellen. Planeringen kunde med fördel påbörjas med snabb tidtabell i en gemensam servicedesignprocess.

Beslut:

Enligt beslutsförslaget.

Svenska utskottet för undervisning och § 40
småbarnspedagogik

22.05.2018

Förberedande undervisning för invandrarelever inför den grundläggande utbildningen i svenskspråkiga skolor

443/12.00.01/2015

SUUS 22.05.2018 § 40

Mer information:
undervisningschef Sari Aarniokoski, tfn 050 382 6265
fornamn.efternamn@grankulla.fi

Kommunen kan ordna förberedande undervisning för invandrare om det finns till sådan undervisning berättigade elever med invandrabakgrund i kommunen. Det här ingår också i riktlinjerna i Grankulla stads program för integrationsfrämjande. Förberedande undervisning på finska inleddes i Grankulla på hösten 2015 (SOV 30.9.2015 § 59 och STS 14.10.2015 § 203).

Inom den svenskspråkiga undervisningen har förberedande undervisning på svenska ännu inte ordnats, men möjligheten till integration på svenska har fastställts i stadsstyrelsen 14.10.2015 (§ 203) och även skrivits in i integrationsprogrammet.

Den förberedande undervisningen inför den grundläggande utbildningen är avsedd för alla de elever i grundskoleåldern med invandrabakgrund vars kunskaper i svenska eller studiefärdigheter inte räcker till för skolgång i en grupp inom den grundläggande utbildningen. Elever med invandrabakgrund kan delta i undervisningen oberoende av om de har flyttat in i landet nyligen eller är födda i Finland. Målet med den förberedande undervisningen är att skapa en god grund för skolgång i Finland. Deltagande i den förberedande undervisningen förutsätter inte uppehållstillstånd.

Omfattningen av den förberedande undervisning som ordnas för invandrare före den grundläggande utbildningen motsvarar ett års lärokurs (lag om grundläggande utbildning 628/1998, 9 §). Förberedande undervisning inför den grundläggande utbildningen ges 6–10-åriga barn under minst 900 timmar och äldre under minst 1000 timmar (förordning om grundläggande utbildning 852/1998, 3 §). En elev som har tillräckliga färdigheter har rätt att flytta över till den grundläggande utbildningen redan innan den förberedande undervisningen avslutats. Övergången till den grundläggande utbildningen diskuteras då med vårdnadshavarna samt de lärare som undervisar eleven, skolans elevvårdsgrupp och de personer som samordnar skolplaceringen av elever med invandrabakgrund.

Den förberedande undervisningen följer läroplansgrunderna för förberedande undervisning (Utbildningsstyrelsen 2009 och ändringar 2014). Dessutom har Grankulla stad utarbetat en egen läroplan för förberedande undervisning (**bilaga**). Finska utskottet för undervisning och småbarnspedagogik godkände motsvarande läroplan för förberedande undervisning inför den grundläggande utbildningen 8.6.2016 (§ 48).

Ett mål för den förberedande undervisningen är att ge tillräckliga färdighe-

---

Svenska utskottet för undervisning och § 40
småbarnspedagogik

22.05.2018

---

ter för övergång till den grundläggande utbildningen. Eleverna får undervisning i läroämnena som ingår i grundläggande utbildning, och i undervisningen iaktas i tillämpliga delar läroplansgrunderna för grundläggande utbildning. Det här accentuerar betydelsen av samarbete mellan lärarna inom den förberedande undervisningen och inom den grundläggande utbildningen. Integreringen till studier inom den grundläggande utbildningen kan börja genast när den förberedande undervisningen inleds.

För den förberedande undervisningen har inte fastställts någon timfördelning eller lärokurs på riksnivå, och därför gör man upp ett individuellt studieprogram för varje elev i samarbete med vårdnadshavarna. Undervisning ges läroämnena som ingår i grundläggande utbildning och i mån av möjlighet i det egna modersmålet på det sätt som bestäms i elevens studieprogram. Huvudvikten i den förberedande undervisningen ligger på undervisningen i svenska som andra språk. Målsättningen för och innehållet i undervisningen i andra ämnen iaktar i tillämpliga delar målen och det centrala innehållet i läroplansgrunderna för grundläggande utbildning. För elever med invandrarbakgrund ordnas undervisning i det egna modersmålet antingen i Grankulla eller, i enlighet med samarbetsavtalet mellan Esbo och Grankulla, i Esbo.

Ibland kan det vara motiverat att studera i gruppen för förberedande undervisning och enligt det individuella studieprogrammet längre än ett år, exempelvis när det gäller icke läs- och skrivkunniga elever eller elever med bristfällig skolhistoria. För dessa elever görs som en del av deras studieprogram en detaljerad plan för integrering i den grundläggande utbildningen under följande år.

Då den förberedande undervisningen slutförts, får eleven ett intyg om deltagande, där undervisningens omfattning och innehåll samt elevens framsteg beskrivs. Elever inom förberedande undervisning bedöms inte numeriskt, utan bedömningen är verbal och främjar elevens förutsättningar för självvärdering. Elevens kunskaper i svenska bedöms enligt nivåskalan för språkkunskaper.

Bildningsdirektören:

Svenska utskottet för undervisning och småbarnspedagogik godkänner läroplanen för förberedande undervisning för invandrarelever inför den grundläggande utbildningen i enlighet med förslaget.

Beslut:

Enligt beslutsförslaget.

Svenska utskottet för undervisning och § 41
småbarnspedagogik

22.05.2018

Verksamhetsmodell för ungdomsgarantin i Grankulla

493/12.00.00/2015

SUUS 22.05.2018 § 41

Mer information:

kultur- och fritidschef Anders Lindholm-Ahlefeldt, tfn 050 366 4251
bildningsdirektör Heidi Backman, tfn 050 566 8800
undervisningschef Sari Aarniokoski, tfn 050 382 6265
fornamn.efternamn@grankulla.fi

Ungdomsgarantin trädde i kraft 1.1.2013 som ett av regeringen Katainens spetsprojekt. Regeringen Sipilä lyfte år 2015 upp samhällsgarantin till ett av spetsprojekten i sitt regeringsprogram. I praktiken finns det två stora aktörer inom ungdomsgarantin. I Grankulla har vi fortsatt använda begreppet ungdomsgaranti. Den ena är arbets- och näringsbyråerna (TE-byråerna), vars uppgift är att se till att den unga inom tre månader får en plats som ungdomsgarantin förutsätter. Den andra stora aktören är kommunen, vars uppgift är att hålla de egna nätverken så täta att alla unga kan lotsas till rätt tjänster.

Ungdomsgarantin gäller alla personer under 25 år och alla nyutexaminerade som inte fyllt 30 år och som saknar arbetsplats eller yrkesutbildning. För dem betyder ungdomsgarantin att de ska erbjudas arbets-, arbetsprövnings-, studie-, ungdomsverkstads- eller rehabiliteringsplats inom tre månader från anmälan som arbetslös.

I ungdomsgarantin ingår också en utbildningsgaranti och ett kompetensprogram för unga vuxna. Utbildningsgarantin innebär att för alla som gått ut grundskolan säkerställs en studieplats vid ett gymnasium, inom yrkesutbildningen, i en ungdomsverkstad, i form av läroavtal eller en rehabiliteringsplats. Kompetensprogrammet för unga vuxna erbjuder unga personer under 30 år som saknar utbildning en möjlighet att avlägga yrkesexamen, specialyrkesexamen eller delar av dessa.

Stadens första modell för ungdomsgarantin godkändes i fullmäktige 9.12.2013 och modellen reviderades genom ett fullmäktigebeslut 14.3.2016, med målet 0 % ungdomsarbetslöshet vad gäller ålderskategorin under 25 år, och att alla elever får en studieplats eller motsvarande efter den grundläggande utbildningen. Båda målen ingår sedan 2016 i fullmäktiges strategiska indikatorer. Grankullas modell för ungdomsgarantin har utvärderats och reviderats under hösten 2017 av stadens arbetsgrupp för ungdomsgarantin. Den reviderade modellen gäller tills vidare.

Ungdomsutskottet godkände för sin del modellen för ungdomsgarantin 22.11.2017 (§ 24), och social- och hälsovårdsutskottet gav sitt utlåtande 13.3.2018 (§ 19). Finska utskottet för undervisning och småbarnspedagogik behandlar modellen vid sammanträdet 16.5.2018.

I modellen är uppföljningsinformationen uppdaterad, samt modellen för hur uppsökande ungdomsverksamhet sköts.

Svenska utskottet för undervisning och § 41
småbarnspedagogik

22.05.2018

Bilaga: Ungdomsgarantin i Grankulla

Bildningsdirektören:

Svenska utskottet för undervisning och småbarnspedagogik godkänner för sin del den reviderade modellen för ungdomsgarantin

Beslut:

Enligt beslutsförslaget.

Svenska utskottet för undervisning och § 42
småbarnspedagogik

22.05.2018

Program för förebyggande rusmedelsarbete

98/05.15.00/2018

SUUS 22.05.2018 § 42

Mer information:

undervisningschef Sari Aarniokoski, tfn 050 382 6265
fornamn.efternamn@grankulla.fi

Det missbruksförebyggande arbetet utgör en del av kommunens hälsofrämjande arbete. Det är fråga om lagstadgad (523/2015;1326/2010) verksamhet för att förebygga och minska bruket av tobaks- och nikotinprodukter, narkotikabruk och penningsspelsproblem samt de hälsorelaterade, sociala och samhällliga problem som dessa orsakar. Det förebyggande rusmedelsarbetet riktar sig till hela befolkningen.

Lagen om organisering av det förebyggande rusmedelsarbetet definierar kommunens ansvar för ordnandet av arbetet samt dess uppgifter inom det förebyggande rusmedelsarbetet. På kommunernas förebyggande rusmedelsarbete tillämpas dessutom det som bestäms i 11 och 12 § om främjandet av hälsa och välfärd samt den planeringen av och rapporteringen om detta arbete. Landskapen kommer att i framtiden arbeta på regional nivå och ge kommunerna expertstöd, men det lokala ansvaret blir kvar hos kommunerna.

Den plan som den tvärsektoriella Tejo-arbetsgruppen berett till stöd för det kommunala förebyggande rusmedelsarbetet synliggör kompetensen hos olika aktörer inom staden, det förebyggande rusmedelsarbete som de genomför samt arbetsfördelningen och utvecklings- och samarbetsbehoven under strategiperioden.

Programmet för förebyggande rusmedelsarbete utgör en del av stadens strategi. Det anknyter till punkten Aktiva invånare – Grankullabornas välbefinnande och hälsa förbättras och skillnaderna mellan olika befolkningsgrupper minskar, 2018-2022, där en underpunkt lyder "Programmet för förebyggande rusmedelsarbete implementeras".

Målen och åtgärderna i programmet har lagts upp utgående från rusmedelsläget, de lokala förhållandena samt Programmet för förebyggande rusmedelsarbete, som stöder den lokala verksamheten (SHM 2015). Vid uppsättningen av mål har man också beaktat hur det föregående programmet utfallit och de utvecklingsmål som kan härledas ur det.

Programmet innehåller sex tyngdpunkter som anger riktlinjerna för det förebyggande rusmedelsarbetet: definiering av strukturerna; rapportering om skador; identifiering av riskanvändning och skador samt stöd i på ett tidigt stadium; förebyggande av skador; säkerställande av kompetensen inom förebyggande rusmedelsarbete och skapande av samarbetsstrukturer med samarbetspartner. I programmet beskrivs de metoder för förebyggande rusmedelsarbete som finns i bruk i Grankulla i olika miljöer och inom olika sektorer. Avsikten är att under år 2018 bedöma hur tidsenliga och ef-

---

Svenska utskottet för undervisning och § 42
småbarnspedagogik

22.05.2018

---

fektiva metoderna är samt kartlägga kompetensbehovet inom förebyggande rusmedelsarbete.

Hur åtgärderna fortskrider följs årligen upp i samband med bokslutsprocessen och rapporteras regelbundet varje år i en kortfattad och varje fullmäktigeperiod i en omfattande välfärdsberättelse med hjälp av överenskomna indikatorer.

Enligt 5 § i lagen om förebyggande rusmedelsarbete ska kommunen både organisera det förebyggande rusmedelsarbetet inom sitt område och utse ett organ enligt kommunallagen med ansvar för det förebyggande rusmedelsarbetet. Organet kan lägga ansvaret för uppgifterna och koordineringen av dem till kommunens multiprofessionella arbetsgrupp. Organet ska försäkra sig om att kommunens förvaltningar genomför förebyggande rusmedelsarbete och att kommunen sörjer för uppföljningen av och informationen om rusmedelsläget samt se till att kommuninvånarna erbjuds information om rusmedelsskador och om hur de kan minskas.

I Grankulla har social- och hälsovårdsutskottet varit det organ som ansvarar för det förebyggande rusmedelsarbetet, och uppgifterna och samordningen har skötts av den multiprofessionella Tejo-arbetsgruppen. Med tanke på den förestående vårdreformen föreslås det i planen att stadsstyrelsen utses till ansvarigt organ, som sedan kan lägga ansvaret för uppgifterna och koordineringen av dem till den multiprofessionella arbetsgruppen.

Social- och hälsovårdsutskottet godkände 13.3.2018 (§ 17) för sin egen del Grankullas program för förebyggande rusmedelsarbete 2018–2022 och beslutade att be bildningsutskottet, ungdomsutskottet samt svenska och finska utskottet för undervisning och småbarnspedagogik om utlåtan. Ungdomsutskottet gav 18.4.2018 (§ 12) sitt utlåtande om programmet för de delar som ärendet gäller ungdomstjänsternas verksamhet.

Svenska utskottets för undervisning och småbarnspedagogik utlåtande:

Inom undervisningen och småbarnspedagogiken utförs förebyggande rusmedelsarbete som en del av den dagliga verksamheten, och vikten av arbetet har identifierats väl. Det förebyggande rusmedelsarbetet och behovet av kompetens i hälsofrågor har skrivits in i skolornas läroplaner, och genomförandet skrivs in i verksamhetsplanerna. Elev- och studerandevårdens tjänster har en mycket viktig roll i detta arbete, såsom även samarbetet med hemmen och de övergripande satsningarna för en tryggare lärmiljö som bättre stöder de ungas växande. Det förebyggande rusmedelsarbetet är systematiskt och multiprofessionellt, och bedrivs i många former.

En fortlöpande flerdimensionell dialog mellan aktörer som verkar i Grankulla utgör ett villkor för ett lyckat förebyggande rusmedelsarbete. Ständigt pågående oförtrutet upplysningsarbete, undervisning och diskussion från tidig barndom till vuxen ålder är av största vikt för barns och ungdomars välbefinnande, stödet till föräldraskapet inte att förglömma.

Bilaga: Program för förebyggande rusmedelsarbete 2018–2022 (på fins-

---

Svenska utskottet för undervisning och § 42
småbarnspedagogik

22.05.2018

ka, programmet publiceras senare på svenska)

Bildningsdirektören:

Svenska utskottet för undervisning och småbarnspedagogik ger följande utlåtande om Grankulla stads program för förebyggande rusmedelsarbete 2018–2022:

Inom undervisningen och småbarnspedagogiken utförs förebyggande rusmedelsarbete som en del av den dagliga verksamheten, och vikten av arbetet har identifierats väl. Det förebyggande rusmedelsarbetet och behovet av kompetens i hälsofrågor har skrivits in i skolornas läroplaner, och genomförandet skrivs in i verksamhetsplanerna. Elev- och studerandevårdens tjänster har en mycket viktig roll i detta arbete, såsom även samarbetet med hemmen och de övergripande satsningarna för en tryggare lärmiljö som bättre stöder de ungas växande. Det förebyggande rusmedelsarbetet är systematiskt och multiprofessionellt, och bedrivs i många former.

En fortlöpande flerdimensionell dialog mellan aktörer som verkar i Grankulla utgör ett villkor för ett lyckat förebyggande rusmedelsarbete. Ständigt pågående oförtrutet upplysningsarbete, undervisning och diskussion från tidig barndom till vuxen ålder är av största vikt för barns och ungdomars välbefinnande, stödet till föräldraskapet inte att förglömma.

.....

Medlem von Essen föreslog, understödd av vice ordförande Hammarberg, att beslutsförslaget godkänns såtillvida att meningen "Ständigt pågående oförtrutet upplysningsarbete, undervisning och diskussion från tidig barndom till vuxen ålder är av största vikt för barns och ungdomars välbefinnande, stödet till föräldraskapet inte att förglömma" ändras i beslutet till "Ständigt pågående oförtrutet upplysningsarbete, undervisning och diskussion från tidig barndom till vuxen ålder är av största vikt för barns och ungdomars välbefinnande, stödet till föräldraskapet och personalen inte att förglömma."

Beslut:

Enligt det ändrade beslutsförslaget.

Svenska utskottet för undervisning och § 43
småbarnspedagogik

22.05.2018

Grankulla stads personalenkät om arbetsklimatet 2017

877/01.04.01/2014

SUUS 22.05.2018 § 43

Mer information:

undervisningschef Sari Aarniokoski, tfn 050 382 6265
fornamn.efternamn@grankulla.fi

FCG genomförde inom Grankulla stad en enkät om arbetsklimat och arbetstillfredsställelse (HENTY) i oktober 2017. Staden har använt samma undersökningsmetod ända sedan 2002.

Enkäten besvarades av 403 personer, 59 procent (förra gången 440 personer, 63 procent) av hela personalen.

Enkäten var konfidentiell; det går inte att identifiera en enskild svarande bland resultaten. Svaren sammanställdes på hela stadens nivå, sektorsvis, resultatområdesvis och arbetsenhetsvis. Små grupper av svarande slogs ihop. De anställda bedömde sin arbetshälsa på skalan 1–5. Enkäten är indelad i följande delar: arbetsmiljö, människorelationer och ledarskap, arbetets innehåll, uppmuntran och utveckling, organisering. Dessutom har Grankulla fem egna frågor. Efter varje del har man möjlighet att komma med kommentarer.

När det gäller svaren från hela personalen är det glädjande att arbetsuppgifterna upplevs som meningsfulla (4,26) och de anställda känner att deras arbete är värdefullt (4,53). Dessutom upplever man att arbetet motsvarar den egna kompetensnivån (4,20). De anställda anger att de känner till målen (4,02), och största delen av de svarande upplever också att de hör till ett team eller arbetslag (4,07). De svarande bedömer fortfarande att Grankulla är en bra arbetsgivare. Bland svaren finns flera sådana enhetsvisa resultat som har blivit bättre efter föregående enkät. Det här gäller många olika områden. Men på enhetsnivå finns det också några enheter där resultaten är svaga.

För hela stadens del finns det utvecklingsbehov på följande punkter:

Min personliga kompetens och mina arbetsresultat har beaktats i min lön	2,91 (föreg. 3,12)
Upprätthållandet av arbetsförmågan ägnas tillräcklig uppmärksamhet i min arbetsenhet	3,23 (3,47)
Jag får tillräckligt med respons på mitt arbete	3,30 (3,44)
Jag får regelbundna utvecklingssamtal med min chef	3,66 (3,93)
Jag får tillräckligt med utbildning	3,67 (3,95)
Jag kan fokusera tillräckligt på min basuppgift	3,79 (4,08)

I fråga om ovannämnda utvecklingsobjekt håller resultaten ofta alltså en god nivå för hela stadens del, men spridningen är stor eller förändringen jämfört med föregående enkät betydande.

Svenska utskottet för undervisning och § 43
småbarnspedagogik

22.05.2018

Personalenkäten har tidigare behandlats av personalsektionen (PS 31.1.2018 § 4) och stadsstyrelsen (STS 12.2.2018 § 13). I stadsstyrelsens protokoll antecknades i samband med behandlingen att staden för dokumentering och uppföljning av utvecklingssamtalen bör skapa en enhetlig blankett, ett digitalt system eller något liknande.

Dessutom har stadens ledningsgrupp enats om att alla sektorer ska delge de egna utskotten sina resultat. Vidare har personalförvaltningen gett anvisningar för hanteringen av resultaten inom sektorerna så att alla arbetsenheter före början av mars via sektorns ledning delger personalförvaltningen enheternas styrkor och utvecklingsbehov för att beaktas vidare vid planeringen av bl.a. personalutbildningen, handlingsprogrammet för arbetarskydd och arbetshälsa samt företagshälsövården.

Bildningssektorns resultat, sammanställningarna av svaren samt de åtgärder som diskussionerna i sektorns enheter utmynnat i för upprätthållande av styrkorna och ingripande i utvecklingsbehoven framgår av **bakgrundsmaterialet** (på extranätet, endast för utskottets medlemmar).

Inom bildningen som helhet har utvecklingen av arbetsklimatet uppvisat en något dalande trend från 2010, då medelbedömningen var 3,72. I denna enkät var medelbedömningen 3,62, lika hög som i jämförelsekommunerna och i Grankulla sammantaget. Det försvagade sammantagna resultatet torde delvis förklaras av att olika enheter tidvis lidit av underskott i personalresurserna, vilket har ökat arbetsbördan för dem som är på jobbet. Vidare har resultatet påverkas av de senaste årens sparåtgärder, förlängningen av arbetstiden och nedskärningarna i semesterpengen.

Som styrkor inom bildningen upplevdes bl.a. gemensamma mål, möjligheten att utveckla och upprätthålla yrkeskunskapen samt det barn- och elevcentrerade arbetssättet. Utvecklingsbehov som lyftes fram var framför allt lönesättningsfrågor och informationsgången.

I bildningssektorns resultat är skillnaderna mellan resultatenheterna ibland stora, och till vissa delar är också spridningen mellan svaren betydande. Det är viktigt att i mån av möjlighet ingripa i de upplevda missförhållandena och att ständigt betona betydelsen av ett gott arbetsklimat och måna om förutsättningarna för ett sådant. Personalenkäten har bearbetats i alla bildningssektorns enheter enligt anvisningarna från personalförvaltningen.

Bildningsdirektören:

Utskottet antecknar ärendet för kännedom.

Beslut:

Enligt beslutsförslaget.

Svenska utskottet för undervisning och § 44
småbarnspedagogik

22.05.2018

Övriga ärenden

SUUS 22.05.2018 § 44

- Lägesrapport om daghems- och skolutredningen
  - Utlåtandet om tomten där daghemmet Grankotten är beläget
  - Grankullas skolor fick fem stjärnor i Yles skolmaskin
<https://svenska.yle.fi/artikel/2018/05/15/yle-granskade-hur-mycket-kommunerna-satsar-pa-skolor-esbo-och-grankulla-bast-i>
  - Följande möte ordnas 31.5.2018 och sedan följande möte ordnas 12.6.2018.
  - För bildningens alla utskott ordnas preliminärt en aftonskola om de strategiska gemensamma frågorna 14.8.2018 kl 17.30 (inbjudan kommer senare).
-

ANVISNINGAR FÖR SÖKANDE AV ÄNDRING

Protokoll

Protokollsutdrag och bilagor som gäller beslut kan begäras hos Grankulla stads registratur (se kontaktuppgifter under anvisningen för rättelseyrkande).

Förbud mot ändringssökande och grunderna för förbuden

Eftersom nedan nämnda beslut endast gäller beredning eller verkställighet, kan rättelseyrkande eller kommunalbesvär enligt 136 § kommunallagen (410/2015) inte anföras över besluten.

Paragrafer: 34, 35, 37, 38, 39, 41, 42, 43, 44

Enligt annan lagstiftning kan besvär inte anföras över följande beslut:

Paragrafer och laghänvisningar:

Anvisning om rättelseyrkande

Den som är missnöjd med följande beslut kan enligt 134 § 1 mom. i kommunallagen (410/2015) framställa ett skriftligt rättelseyrkande.

Paragrafer: 36, 40

Rättelseyrkande får framställas av den som beslutet avser eller vars rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av beslutet (part), och kommunmedlemmar. Om beslutet gäller anställning i eller avslutande av ett arbetsavtalsförhållande, kan rättelseyrkande dock framställas endast på den grunden att 1) beslutet har tillkommit i felaktig ordning, 2) den myndighet som fattat beslutet har överskridit sina befogenheter eller 3) beslutet annars strider mot lag.

Myndighet till vilken rättelseyrkandet ska framställas

Myndighet till vilken rättelseyrkandet ska framställas och kontaktuppgifter:

Svenska utskottet för undervisning och småbarnspedagogik		
Grankulla stad	E-post:	registratur@grankulla.fi
Registraturen	Tfn:	09 50561
Grankullavägen 10	Fax:	09 5056 535
PB 52, 02701 GRANKULLA	Registraturens öppettid:	kl. 8.00–15.45

Tiden för rättelseyrkande och när den börjar

Rättelseyrkandet ska framställas inom 14 dagar från delfäendet av beslutet och lämnas in till registraturen senast under tidsfristens sista dag innan registraturen stänger.

En kommunmedlem anses ha fått del av ett beslut sju dagar efter det att protokollet fanns tillgängligt i det allmänna datanätet. En part anses ha fått del av beslutet sju dagar efter att brevet avsändes, om inte något annat visas, eller vid den tidpunkt som framgår av mottagningsbeviset eller som har antecknats i ett särskilt intyg om delfående av beslut. Ett ärende anses dock ha kommit till en myndighets kännedom den dag brevet anlände. Vid vanlig elektronisk delgivning anses parten ha fått del av beslutet den tredje dagen efter att meddelandet avsändes, om inte något annat visas.

Dagen för delfäendet räknas inte med i tidsfristen för rättelseyrkande. Om den sista dagen för att framställa ett rättelseyrkande infaller på en helgdag, självständighetsdagen, första maj, julafton, midsommarafton eller en helgfri lördag, får rättelseyrkande framställas den första vardagen därefter.

Rättelseyrkandets form och innehåll

Rättelseyrkandet ska framställas skriftligen. Också elektroniska dokument uppfyller kravet på skriftlig form. I rättelseyrkandet ska uppges 1) det beslut i vilket rättelse yrkas, 2) hurdan rättelse som yrkas och 3) på vilka grunder rättelse yrkas.

I rättelseyrkandet ska dessutom uppges namnet på den som framställer rättelseyrkandet samt personens hemkommun, postadress och telefonnummer. Om det beslut som fattas med anledning av rättelseyrkandet får delges som ett elektroniskt meddelande, bör också e-postadress uppges.

Rättelseyrkandet ska undertecknas av den som yrkar på rättelse, eller av den lagliga företrädaren eller ombudet. Ombudet ska vid behov visa fullmakt. Ett elektroniskt dokument behöver dock inte kompletteras med en underskrift, om dokumentet innehåller uppgifter om avsändaren och om det inte finns anledning att betvivla dokumentets autenticitet eller integritet.

Besväransvisning

Ändring i nedan nämnda beslut kan sökas genom skriftliga besvär.

Ändring i ett beslut med anledning av ett rättelseyrkande får sökas genom kommunalbesvär endast av den som framställt rättelseyrkandet. Om beslutet har ändrats med anledning av rättelseyrkandet, får ändring i beslutet sökas även av den som beslutet avser eller vars rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av beslutet (part), och kommunmedlemmar. Besvär får anföras på den grunden att 1) beslutet har tillkommit i felaktig ordning, 2) den myndighet som fattat beslutet har överskridit sina befogenheter eller 3) beslutet annars strider mot lag. Besvär kan inte anföras på den grunden att beslutet strider mot privaträttsliga bestämmelser. Ändringssökanden ska lägga fram besvärgrunderna för besvärsmyndigheten innan besvärstiden går ut.

Då det gäller rättelseyrkande eller besvär med stöd av någon annan lag, bestäms besvärsrätten utifrån den lagen.

Besvärsmyndighet

Myndighet hos vilken besvär anförs och kontaktuppgifter:

Helsingfors förvaltningsdomstol	E-post:	helsinki.hao@oikeus.fi
Huset Domstolarna	Tfn:	029 56 42000
Registratorskontoret	Fax:	029 56 42079
Banbyggargvägen 5	Registraturens öppettid:	kl. 8.00–16.15
00520 HELSINGFORS		

Kommunalbesvär, paragrafer:	Besvärstid	30	dagar
Förvaltningsbesvär, paragrafer: (se separat anvisning för ändringssökande)	Besvärstid		dagar

Annan besvärsmyndighet (se separat anvisning för ändringssökande)

paragrafer:	Besvärstid	dagar
--------------------	------------	-------

Tiden för kommunalbesvär och när den börjar

Kommunalbesvär ska anföras inom 30 dagar från delfåendet av beslutet och lämnas in till besvärsmyndigheten senast under besvärstidens sista dag innan registratorskontoret stänger.

En kommunmedlem anses ha fått del av ett beslut sju dagar efter det att protokollet fanns tillgängligt i det allmänna datanätet. En part anses ha fått del av beslutet sju dagar efter att brevet avsändes, om inte något annat visas, eller vid den tidpunkt som framgår av mottagningsbeviset eller som har antecknats i ett särskilt intyg om delfående av beslut. Ett ärende anses dock ha kommit till en myndighets kännedom den dag brevet anlände. Vid vanlig elektronisk delgivning anses parten ha fått del av beslutet den tredje dagen efter att meddelandet avsändes, om inte något annat visas.

Dagen för delfåendet räknas inte med i besvärstiden. Om den sista dagen för att anföra besvär infaller på en helgdag, självständighetsdagen, första maj, julafton, midsommarafton eller en helgfri lördag, får besvär anföras den första vardagen därefter.

Kommunalbesvärens form och innehåll

Besvären ska anföras skriftligen. Också elektroniska dokument uppfyller kravet på skriftlig form. I besvärsskriften ska uppges

- ändringssökandens namn, hemkommun, postadress, telefonnummer och andra behövliga kontaktuppgifter,
- vilket beslut som överklagas,
- till vilka delar ändring söks i beslutet och hurdana ändringar som yrkas,
- grunder på vilka ändring söks,
- e-postadress, om besvärsmyndighetens beslut får delges elektroniskt.

Om ändringssökandens talan förs av hans eller hennes lagliga företrädare eller ombud eller om någon annan person har upprättat besvärsskriften, ska även denna persons namn, hemkommun och postadress uppges i besvärsskriften.

Ändringssökanden, den lagliga företrädaren eller ombudet ska underteckna besvärsskriften. Ombudet ska vid behov visa fullmakt. Ett elektroniskt dokument behöver dock inte kompletteras med en underskrift, om dokumentet innehåller uppgifter om avsändaren och om det inte finns anledning att betvivla dokumentets autenticitet eller integritet.

Till besvären ska bifogas

- det beslut i original eller kopia i vilket ändring söks genom besvär
- intyg över vilken dag beslutet har delgetts eller någon annan utredning över när besvärstiden har börjat
- de handlingar som ändringssökanden åberopar till stöd för sitt yrkande, om de inte redan tidigare har lämnats till myndigheten.

Rättegångsavgift

Enligt lagen om domstolsavgifter (1455/2015) kan förvaltningsdomstolen ta ut en rättegångsavgift (250 euro 1.1.2016) för behandlingen av ett ärende som gäller ändringssökande.